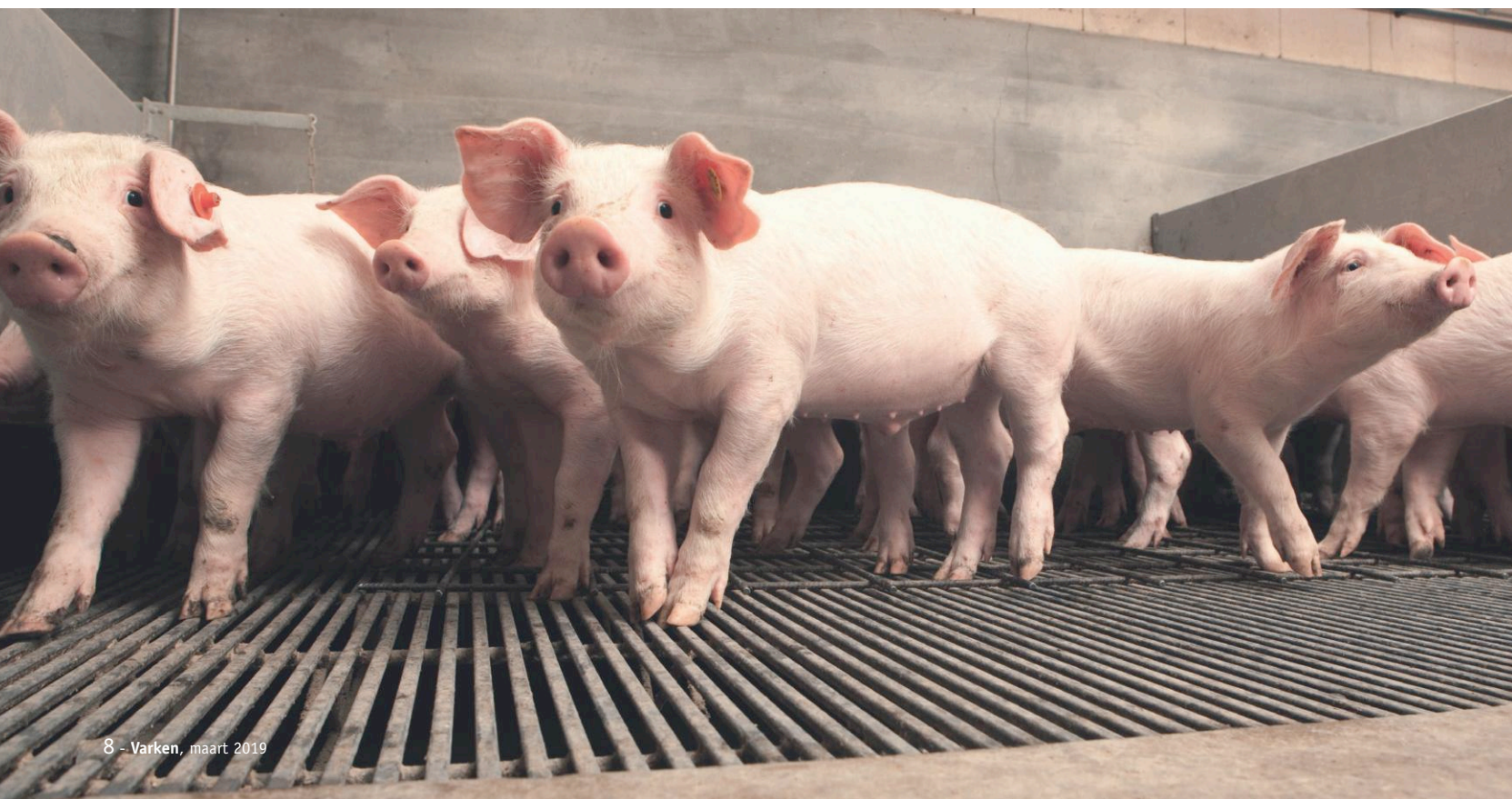

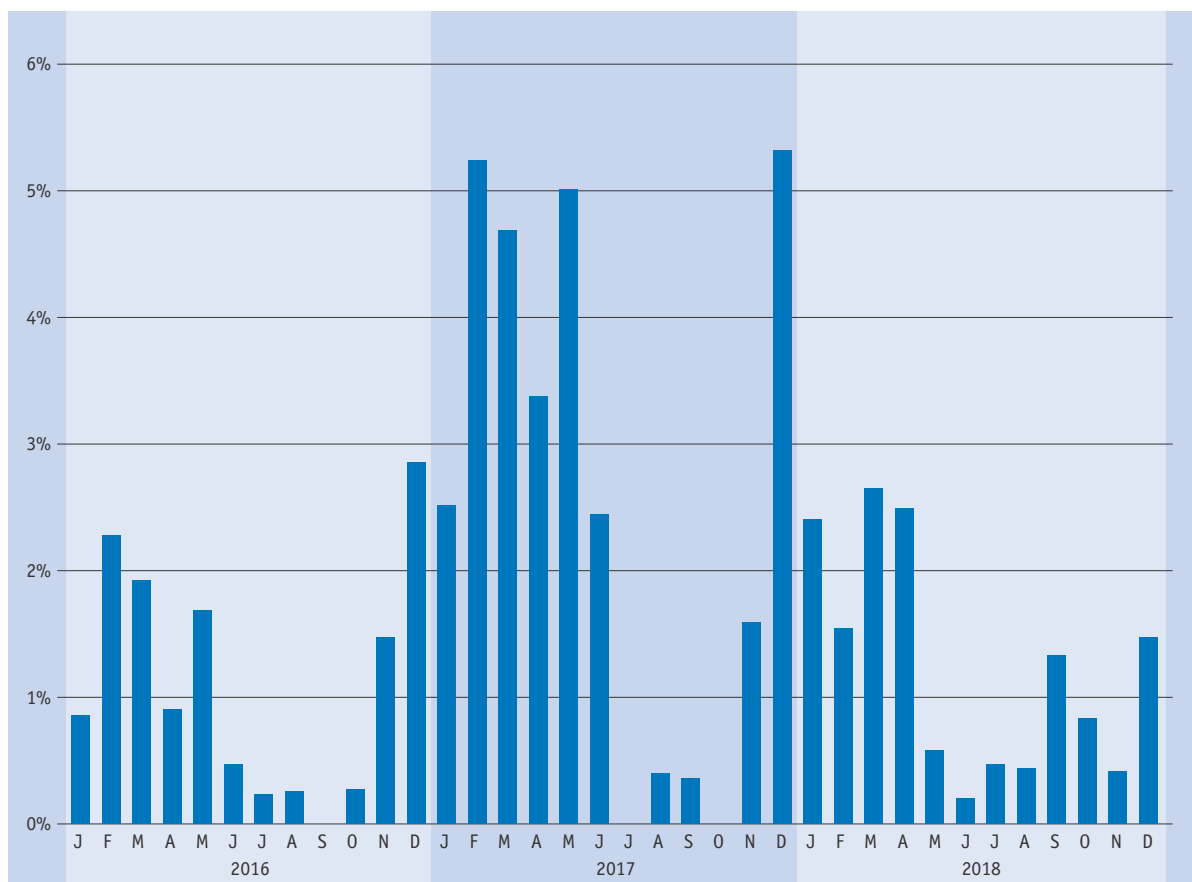
Monitor: PED en het seizoen

Als het over infectieuze ziekteverwekkers gaat, is er een groot verschil tussen virussen en bacteriën. Zo is er een verschil in gevoeligheid voor antibiotica, maar ook in de mate van voorkomen in de verschillende seizoenen. De Online Monitor laat zien dat PED zich erg prettig voelt in de winter. Maar hoe komt dat?

Het mag bekend zijn dat virussen niet en bacteriën doorgaans wel gevoelig zijn voor antibiotica. In het dier zitten virussen altijd in bepaalde lichaamscellen, terwijl bacteriën in veel gevallen hun kwalijke acties uitvoeren van buiten de lichaamscellen.

Een ander veel voorkomend verschil is de temperatuur waar virussen en bacteriën het best bij gedijen. Bij hogere temperaturen groeien bacteriën beter, zoals in een broedstoof. Het betekent ook dat bacteriële infecties vaak meer opspelen in de zomerperiode. Omdat virussen doorgaans in celmateriaal zitten, zijn die vaak meer gebaat bij een koude omgeving om lang te overleven buiten de eigenlijke gastheer. De meeste varkenshouders weten ondertussen wel dat bijvoorbeeld PRRS-problemen (virus) meer voorkomen in de winter. Anderzijds komen de meeste streptokokkenproblemen (bacterie) voor in de zomer. De winter is ook de meest riskante periode voor verspreiding van klassieke en Afrikaanse varkenspest (twee virus-

Figuur 1. Meldingen per maand in de Online Monitor van gevallen van maagdarmaandoeningen waarbij een PED-infectie als waarschijnlijkheidsdiagnose is gesteld.

sen). Ook in de sectiezaal van GD zien we dergelijke seizoensverschillen.

Nu de Online Monitor drie jaar bestaat, zien we ook daar hetzelfde fenomeen. Eén van de duidelijkste voorbeelden is PED (virus). Het aantal meldingen van PED in de Online Monitor is gedurende het jaar niet erg hoog. Daardoor kunnen we gaan denken dat we de ziekte de baas zijn. Niet dus. In de zomer lijkt de ziekte niet of nauwelijks voor te komen, maar elke winter sinds 2015 zien we een duidelijk toename van het aantal gevallen. Niet alleen in de mestmonsters die ingezonden worden naar GD, maar dus ook in de resultaten van de Online Monitor. In de figuur is dat heel duidelijk te zien. Van alle gemelde gevallen van maagdarmproblemen wordt gemiddeld twee procent toegeschreven aan PED; in de zomer is dat bijna nul procent en in de winter wel vijf procent of meer.

Al sinds 2002 houdt de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) zich intensief bezig met de uitvoering van de diergezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere de diersectoren, de zuivel, het ministerie van LNV, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.